

STRATEGII PSIHOPEDAGOGICE PENTRU DIAGNOZA ȘI INTERVENȚIA EDUCAȚIONALĂ LA ELEVII CU CERINȚE SPECIALE, ÎN PERSPECTIVA DEZVOLTĂRII DE SERVICII EDUCAȚIONALE DE TIP INCLUZIV

Prof.univ.dr **ALOIS GHERGUȚ**
Alexandru Ioan Cuza University from Iasi

Rezumat

Teza de abilitate urmărește dezvoltarea unei noi linii de cercetare în Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și încearcă să mobilizeze o serie de specialiști în domeniul științelor educației din cadrul facultății noastre, inclusiv doctoranzi, studenți la programele de masterat și profesori colaboratori care sunt interesați să susțină promovarea și aplicarea în școlile românești a principiilor și practicilor educației incluzive. Conform principiilor promovate în materie de educație de către organismele internaționale, precum și a prevederilor incluse în documentele ONU și UNESCO, se menționează că persoanele aflate în situații de risc sau cele cu cerințe speciale au aceleași drepturi fundamentale ca și ceilalți cetățeni de aceeași vârstă, fără discriminare pe nici un criteriu sau orice altă caracteristică a persoanei în cauză sau a familiei sale.

Domeniul educației incluzive fiind încă insuficient reprezentat în țara noastră sub aspectul cercetării fundamentale și aplicative, dar și al practicii educaționale (în ciuda numeroaselor inițiative la nivel național sau local), proiectul de față își propune:

- formarea unei atitudini educaționale de acceptare și suportive în raport cu nevoile exprese în plan educațional ale diferitelor categorii de elevi;
- elaborarea și pretestarea, în situații experimentale, a unor strategii psihopedagogice diferențiate în condițiile aplicării strategiilor de educație incluzivă, astfel încât să venim în sprijinul cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și universitar;
- elaborarea unui curriculum pentru pregătirea inițială și continuă a cadrelor didactice în problematica educației incluzive;

- aplicarea unor programe de cercetare-acțiune în care vor fi implicați studenți ai facultății noastre, cadre didactice universitare, cadre didactice din învățământul preuniversitar, specialiști în științe ale educației, voluntari.

În acord cu schimbările promovate de legislația internă și internațională, cu modificările de fond ale curricula din învățământul universitar, dar și din cel preuniversitar, coroborat cu măsurile de reformare a managementului și a ofertei educaționale considerăm că proiectul nostru poate oferi răspunsuri adecvate cererilor formulate de noile standarde ce vor fi aplicate și în sistemul nostru educațional, promovând diversitatea și incluziunea ca valori perene în orice școală sau comunitate umană.

Investigațiile din sfera cercetării fundamentale sunt de nuanță interdisciplinară, vizând suportul științific psihologic, psihopedagogic și psihosocial al strategiilor de dezvoltare a programelor de educație și integrare școlară a elevilor cu cerințe educaționale speciale. În mare măsură, la noi în țară, această abordare are caracter de noutate. Valorificarea rezultatelor cercetării fundamentale se va concretiza în cercetările aplicative, bazate pe elaborarea unor strategii practice și a unor modele curriculare adaptate și ușor utilizabile de personalul didactic din școlile incluzive. Prin urmare, vom oferi răspunsuri concrete la o serie de întrebări și multiple așteptări din partea sistemului de învățământ preuniversitar și universitar (având în vedere că aici se formează personalul didactic) privind modalitățile eficiente de lucru cu elevii sau persoanele care prezintă o formă sau alta de dizabilitate sau care întâmpină dificultăți majore în procesul de învățare. Altfel spus, valoarea științifică a cercetării rezidă și din aceea că sondează un teren interdisciplinar, neexplorat, care oferă cercetătorilor șansa de a favoriza accesul la un nou nivel al cunoașterii, unul definit prin caracterul integrat. Din această perspectivă cercetarea se configurează într-un amplu proiect ale cărui beneficii se pot materializa - la nivelul individual, dar și colectiv - prin achizițiile unor cunoștințe și instrumente de lucru cu reală valoare aplicativă. Ca urmare a acestei secvențe de cercetare fundamentală va fi formalizat un sistem de bune practici de intervenție și cercetare aplicabile în contextul învățământului incluziv.

Proiectul răspunde necesității de dezvoltare a competențelor de cercetare ale studenților, viitori profesori, în domeniul științelor educației. În acest fel ne înscriem în tendințele care marchează învățământul universitar românesc și articulăm formarea profesională de la noi cu cea internațională, prin accentuarea valențelor cercetării pentru operaționalizarea cunoștințelor teoretice. Cadrul de cercetare propus este unul complex pentru că sintetizează într-o formă originală paradigma curriculumului bazat pe luarea de decizii și a studiului integrat al științelor în contextul învățământului integrat și incluziv. Astfel se deschid perspective aplicative interdisciplinare pentru studenții, masteranzii și doctoranzii în domeniile științelor educației.